

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLARI KONFEDERASYONU

VERGİ DANIŞMANLIĞI

19.12.2017* 2687

SAYI : VE. ML. DAN. VE. 04.17/
KONU : Defter-Beyan Sistemi

BİRLİKLERE VE FEDERASYONLARA

93.....SAYILI GENELGE

Esnaflar ve sanatkarlarımızın vergilendirme ile ilgili muhasebe, kırtasiye ve benzeri giderlerinin azaltılması, muhasebe işlemlerinin kolaylaştırılması ve kayıt dışılığın azaltılması amacıyla defter tutma, muhasebe kaydı ve beyanname işlemlerinin elektronik ortamda yapılması ve uygulanmasına yönelik düzenlemelerin yer aldığı 486 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, 17 Aralık 2017 Tarihli ve 30273 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu tebliğe göre, basit usulde vergiye tabi esnafımız 1.1.2018 tarihinden itibaren, gerçek usulde (işletme defteri tutan) vergiye tabi esnafımız ise 1.1.2019 tarihinden itibaren muhasebe ve defter kayıtları ile beyannamelerini Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) bünyesinde oluşturulan www.defterbeyan.gov.tr adresinde yer alan elektronik sistem üzerinden kaydedecek ve göndereceklerdir. Bilanço esasına göre defter tutan esnafımız defter-beyan sistemi kapsamında bulunmamaktadır.

Başvuru

Defter – beyan sistemini (Sistem) kullanmak zorunda olan esnafımızdan basit usulde vergiye tabi olanlar 2017 yılı Aralık ayı içerisinde, işletme defteri tutanlar ise 2018 yılının Aralık ayı içerisinde ve bir defaya mahsus olmak üzere başvuruda bulunacaklar. Sistemin ilk defa uygulanacak olması ve başvuru süresinin kısılması nedeniyle öteden beri faaliyette bulunan basit usulde vergiye tabi esnafımız ve meslek odalarımız 30 Haziran 2018 tarihine kadar başvuruda bulunabilirler.

İlk defa faaliyete başlayan basit ve gerçek usuldeki esnafımız ise, ilgili vergi dairesine işe başlama bildiriminin verildiği günü izleyen 7. iş günü mesai saati bitimine kadar Sistem başvurusunda bulunmak zorundadır.

Başvurular gelir vergisi mükellefiyeti yönünden bağlı bulunulan vergi dairesine yapılabileceği gibi www.defterbeyan.gov.tr adresinden de yapılabilir.

TESK; Avrupa Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Sanatkarlar Birliği (UEAPME-Brüksel - Belçika) Uluslararası Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Sanatkarlar Birliği (IACME-Cenevre-İsviçre), üyesidir. Türkiye Araştırma ve İş Dünyası Kuruluşları Kamu - Özel Kesim Ortaklığı Brüksel Ofisi (TURBO-ppp) kurucularındandır.

CONFEDERATION OF TURKISH CRAFTSMEN AND TRADESMEN • KONFÖDERATION DES TÜRKISCHEN HANDWERKS UND KLEINGEWERBES • CONFÉDÉRATION DES ARTISANS ET DES COMMERÇANTS DE TURQUIE

TUNUS CADDESİ NO: 4 • 06680 BAKANLIKLAR / ANKARA

TEL: 0312 418 32 69 - 70 - 71 - 72 • FAKS: 0312 425 75 26

e-posta: info@tesk.org.tr • Elektronik ağ: www.tesk.org.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat:

FEDERASYONLAR

Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu

Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonu

Türkiye Madeni Eşya Sanatkarları Federasyonu

Türkiye Ağaç İşleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu

Türkiye Kahveciler, Kırathaneçiler, Büfeciler Federasyonu

Türkiye Elektrik, Elektronik ve Benzerleri Teknisyenleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu

Türkiye Terziler, Konfeksiyoncular ve Giyim Sanatkarları Federasyonu

Türkiye Berberler ve Kuaförler Federasyonu

Türkiye Lokantacılar, Kebapçılar, Pastacılar ve Tatlıcılar Federasyonu

Türkiye Umum Ayakkabıcılar Federasyonu

Türkiye Fırıncılar Federasyonu

Türkiye Kasaplar, Besiciler, Et ve Et Ürünleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu

Türkiye Sebzeciler, Meyveciler ve Seyyar Pazarıcılar Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu

ESNAF VE SANATKÂRLAR ODALARI BİRLİKLERİ

- Adana • Adıyaman • Afyon
- Ağrı • Amasya • Ankara
- Antalya • Artvin • Aydın
- Balıkesir • Bilecik • Bingöl
- Bitlis • Bolu • Burdur
- Bursa • Çanakkale • Çankırı
- Çorum • Denizli • Diyarbakır
- Edirne • Elazığ • Erzincan
- Erzurum • Eskişehir
- Gaziantep • Giresun
- Gümüşhane • Hakkari
- Hatay • Isparta • İçel • İstanbul
- İstanbul (Bil. Mad. Eşya)
- İzmir • Kars • Kastamonu
- Kayseri • Kırklareli • Kırşehir
- Kocaeli • Konya • Kütahya
- Malatya • Manisa • K. Maraş
- Mardin • Muğla • Muş
- Nevşehir • Niğde • Ordu
- Rize • Sakarya • Samsun
- Siirt • Sinop • Sivas
- Tekirdağ • Tokat • Trabzon
- Tunceli • Şanlıurfa • Uşak
- Van • Yozgat • Zonguldak
- Aksaray • Bayburt • Karaman
- Kırıkkale • Batman • Şırnak
- Bartın • Ardahan • Iğdır
- Yalova • Karabük • Kilis
- Osmaniye • Düzce

TESK, yöneticileri en alt birimden itibaren yargı gözetiminde yapılan demokratik seçimlerle işbaşına gelen bağımsız 13 mesleki Federasyon, 82 Birlik, 3142 Oda, 491 meslek dalıyla ülke düzeyinde ve yaklaşık iki milyon üyeye sahip en büyük sivil toplum kuruluşudur.

Elektronik ortamda yapılacak başvurular, sürenin son günü saat 23.59'a kadar yapılabilir. Sistem başvuruları basit usulde vergiye tabi esnafın kendisi, esnaf ile sözleşme yapmış olan esnaf odası veya varsa esnafla sözleşme yapmış olan serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) tarafından yapılabilir. İşletme defteri tutan esnafın başvurusu ise bizzat esnafın kendisi veya sözleşme yaptığı SMMM aracılığıyla yapılabilir. İşletme defteri tutan esnafın Sistem başvurusunu, esnafın üyesi olduğu meslek odalarının yapması mümkün değildir.

Basit usulde vergiye tabi esnafımızdan;

- Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge (naylon fatura) düzenlediği veya kullandığı tespit edilenlerin, bu durumun kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden ay başından önce;
- Kanunen basit usul kapsamına girmeyen bir faaliyete başlayanların, bu faaliyete ilişkin olarak işe başlama bildirimini verdikleri günü takip eden 7. iş gününün mesai saati bitimine kadar;
- Basit usule tabi olmanın şartlarını yıl içinde kaybedenlerin ise aynı yılın Aralık ayı sonuna kadar;

kendileri, aracılık sözleşmesi yaptıkları meslek odaları veya SMMM'ler tarafından www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden veya bağlı oldukları vergi dairesine başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

İşletme defteri tutmakta olan esnafımızdan, basit usule tabi olmanın şartlarını üst üste iki yıl sağladıkları için basit usule dönmek üzere başvuruda bulunanlar ise, bu şartları sağladıkları yılın Aralık ayı sonuna kadar yine kendileri veya sözleşme ile yetki verdikleri meslek odaları ya da SMMM'ler tarafından www.defterbeyan.gov.tr veya bağlı oldukları vergi dairesine başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Sisteme Giriş

Defter – beyan sistemine ilk giriş için öncelikle vergi dairesinden kullanıcı kodu ve şifre alınması gerekmektedir. Esnafımız, bağlı olduğu vergi dairesine başvuruda bulunarak kullanıcı kodu ve şifre bilgilerini alabilir. Meslek odalarımızın ise EK-2'de yer alan "*Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerin Beyannamelerinin Elektronik Ortamda Gönderilmesine Aracılık Yetkisi Talep Formu*" doldurmak suretiyle bağlı oldukları vergi dairesinden kullanıcı kodu ve şifre almaları gerekmektedir.

Meslek odalarımızca alınacak kullanıcı kodu ve şifre ile sisteme giriş yapıldıktan sonra, sistem üzerinden oda çalışanlarına ayrıca yetki verilebilecek, çalışanlar için sistem üzerinde kullanıcı kodu ve şifre üretilebilecektir.

Kayıt Zamanı ve Diğer Kayıt İşlemleri

Basit usulde vergiye tabi esnafımızın kayıtları üçer aylık dönemler halinde sisteme girilecektir. Her üç aylık dönemin gelir ve gider belgelerinin bu dönemi takip eden ayın sonuna kadar sisteme girilmesi zorunludur. Örneğin, Ocak-Şubat-Mart aylarına ait gelir ve gider belgelerinin Nisan ayının sonuna kadar sisteme girilmesi gerekmektedir.

Sistemin ilk kez kullanılacak olması nedeniyle bir defaya mahsusu olmak üzere, 2018 yılının Ocak – Haziran dönemine ait altı aylık belgelerin 31 Temmuz 2018 tarihine kadar sisteme girilmesi mümkündür. Ancak, 2018 Temmuz ayından itibaren kayıtların yine üçer aylık dönemler halinde sisteme girilmesi zorunludur.

Basit usulde vergiye tabi esnafımızın kayıtlarının üyesi olduğu meslek odalarınca veya sözleşme yaptığı SMMM'ler tarafından sisteme girilmesi zorunludur. Dolayısıyla, basit usuldeki esnafımızın vergi dairesinden almış oldukları kullanıcı kodu ve şifre ile kendi kayıtlarını kendilerinin sisteme girmesi mümkün değildir. Esnaf, almış olduğu kullanıcı kodu ve şifre ile yalnızca sistem üzerindeki bilgilerini görüntüleyebilir, ancak bu bilgileri değiştiremez veya yeni bir bilgi giremez. Dolayısıyla, **basit usulde vergiye tabi esnafımızın alış ve giderleri ile satış ve hasılatlarına ilişkin bilgiler yalnızca meslek odalarınca veya SMMM'ler tarafından kayda alınabileceğinden, meslek odaları ve SMMM'ler, kendilerine gelen belgelerin sisteme doğru bir şekilde kaydedilmesinden sorumludur.**

Sisteme yanlış girilen kayıtların yine sistem üzerinden düzeltilmesi mümkündür. Bu kapsamda yanlış girilen kayıt düzeltilebileceği gibi, bu kayıtlar tamamen iptal edilerek yeniden sisteme girilebilir.

Basit usul hesap özeti, sisteme girilen kayıtlar çerçevesinde sistem tarafından otomatik olarak üretilecektir.

İşletme defteri tutan esnafımızın defter kayıtlarının ise, ait olduğu ayın katma değer vergisi beyannamesinin verilmesi gereken son güne kadar sisteme girilmesi gerekmektedir. Örneğin 2019 yılının Ocak ayına ait kayıtların 24 Şubat 2019 (bu tarih cumartesi gününe denk geldiğinden 26 Şubat 2019) tarihine kadar sisteme girilmesi zorunludur. **Meslek odalarımızın işletme defteri tutan üyelerinin kayıtlarını**

sisteme girmeleri mümkün değildir. Bu kayıtlar yalnızca SMMM'ler tarafından tutulacaktır.

İşletme defteri tutan esnafımızın defter onayları, sistem üzerinden Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından elektronik olarak yapılacak, 2019 yılından itibaren kağıt ortamında defter tutulmayacağı için işletme defterlerinin noterlere tasdik ettirilmesine de gerek kalmayacaktır. 2018 yılı için işletme defterleri son kez noterlere tasdik ettirilecektir. Bu tasdik işleminin SMMM'ler tarafından yapılması halinde SMMM'lere defter tasdik ücreti, kırtasiye gideri veya benzeri adlar altında herhangi bir ödeme yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Defter tasdikleri için yüksek bedeller talep edilmesi halinde esnafımız kendi defterini kendisi notere tasdik ettirebilecektir.

2019 yılından itibaren elektronik ortamda tutulacak olan işletme defterlerinin kapanış onayı ilgili hesap dönemini takip eden yılın Nisan ayı sonunda yine GİB tarafından elektronik olarak yapılacaktır.

Defter ve Kayıtların Muhafazası

Defter beyan sistemi üzerinden elektronik olarak girilen defter ve kayıtlar, GİB tarafından muhafaza edilecektir. Esnafımızın, defter ve kayıtlarını kağıt ortamında çıktı alarak saklamalarına gerek bulunmamaktadır. Kendisinden defter ve kayıtlarının ibrazı talep edilen esnafımız, talepte bulunan kişi/kurum ile ibrazı talep edilen bilgilerin içeriğini ibraz talep yazısının bir örneği ile birlikte ibraz süresinin sonundan en geç 10 gün önce bağlı olduğu vergi dairesi aracılığıyla Gelir İdaresi Başkanlığına bildirecektir.

Oda ile Üye Arasında Sözleşme Yapılma Zorunluluğu

Basit usul muhasebe işlemlerinin meslek odalarımızca yapılması halinde, oda ile üye arasında EK 1'de yer alan "Defter-Beyan Sistemi Kullanımı Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi"nin yapılması zorunludur.

Sistemden Çıkış

Ölüm, mükellefiyetin sonlanması veya başka herhangi bir nedenle mükellefiyetin sonlanması halinde, mükellefiyetin terkin edildiği tarih itibarıyla sistem kullanılamayacaktır. Ancak, mükellefiyetin sona erdiği tarihe kadar olan kayıtlar sisteme girilebilecektir.

Diğer taraftan, basit usulde veya gerçek usulde işletme defteri tutan esnafın herhangi bir nedenle bilanço usulünde defter tutmaya başlaması halinde de bu usulde defter tutulmaya başlanan takvim yılının başından itibaren sistemin kullanılması mümkün değildir.

Yukarıda yazılı nedenlerle sistemden çıkılması, sisteme girilen kayıt ve bilgilerin görüntülenmesine engel teşkil etmez.

Sorumluluk

Basit usulde vergiye tabi esnafımız, gelir ve gider belgelerinin doğruluğundan ve zamanında meslek odasına veya SMMM'ye tesliminden sorumludur. Meslek odası ve SMMM'ler ise esnafın belgelerini doğru bir şekilde sisteme kaydedilmesinden ve bu belgelere göre beyannamelerin ve diğer dilekçe ve bildirimlerin doğru ve zamanında sisteme girilmesinden sorumludur. **Meslek odalarınca belgelerin sisteme doğru ve zamanında kaydedilmemesi halinde doğacak olan vergi ziyana bağlı vergi, gecikme faizi ve vergi cezasından meslek odalarımız da esnafla beraber müştereken ve müteselsilen sorumlu bulunmaktadır.**

İşletme defteri tutan esnafımızın bilgilerinin doğru ve zamanında sisteme girilmemesi halinde ayrıca 700 TL (2017 yılı için) özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Vergi dairelerinden kullanıcı kodu ve şifre almış esnafımız ile meslek odası yöneticileri ve çalışanları, bu kullanıcı kodu ve şifrelerin güvenliğinden sorumludur. Sistem kullanıcılarının kullanıcı kodu ve şifrelerini bir başkasıyla paylaşmaları kesinlikle yasaktır.

Bilgilerinizi ve bağlı odalarınız aracılığıyla esnaf ve sanatkârlarımıza duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

Naci SULKALAR
GENEL SEKRETER

Bendeve PALANDÖKEN
GENEL BAŞKAN